

Stuurgroep Zorg	4 maart 2011
Diro	Besproken op 1 april 2011
MR	Instemming 20-06-2011
Bestuur	Vastgesteld 21-06-2011

Begeleidingsplan Udens College 2011-2014

1 Context

Bij het vormgeven van het beleid op het terrein van (extra) begeleiding laat het Udens College zich leiden door haar kernwaarden, visie en missie zoals deze zijn weergegeven in het strategisch beleidsplan.

Kernwaarden

Bij de vormgeving van al het schoolbeleid zijn onze kernwaarden van groot belang.

Deze zijn:

- betrokkenheid;
- vertrouwen;
- veiligheid;
- openheid;
- zelfverantwoordelijkheid.

Visie

In de visie van de school steunt haar missie op drie pijlers:

1. kennis en kunde als basis voor ambitie;
2. interactie als sleutel voor ontwikkeling;
3. het Udens College als poort naar Europa en de rest van de wereld.

Missie

Het Udens College stimuleert leerlingen het beste te halen uit zichzelf. Het doet recht aan verschillen tussen individuen en stemt het onderwijsaanbod daarop af. Wij doen dit vanuit een actieve en kritische betrokkenheid bij de omgeving en de maatschappij en met oog voor de verantwoordelijkheid die de school heeft als enige school voor voortgezet onderwijs in Uden.

2 Introductie

Het Udens College geeft de voorkeur aan het gebruik van de termen *begeleiding* en *extra begeleiding* als het gaat om de diverse vormen van interne ondersteuning van leerlingen bij hun onderwijsloopbaan.

De school is er zich terdege van bewust dat de aanduiding *zorg* in plaats van *begeleiding* in politieke, maatschappelijke en onderwijskundige contexten wijdverbreid is.

Dit stelt de school voor de opdracht aan derden consistent te verduidelijken waarom zij waarde hecht aan het gebruik van deze termen.

Net als het zorgplan van ons samenwerkingsverband (SVB) beoogt het Begeleidingsplan Udens College 2011-2014 (hierna BUC) (schoolbrede) voorwaarden te scheppen waardoor alle leerlingen van de school zo goed mogelijk een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Hiervoor is het noodzakelijk dat we voor zowel leerlingen als medewerkers *in onderwijs en begeleiding tegemoetkomen aan de hang naar intimiteit: de wens om te kennen en gekend te worden.* (Strategisch Beleidsplan 2010-2014)

Dit sluit aan bij de ambitie van de school een stevige begeleidingscultuur te willen ontwikkelen.

In het BUC wordt de overkoepelende visie van het Udens College geformuleerd ten aanzien van begeleiding en extra begeleiding, inclusief de belangrijkste algemene beleidskaders.

Met inachtneming van deze algemene visie en beleidskaders stellen de beide sectoren van het Udens College jaarlijks hun plannen op:

- Jaarplan Begeleiding & Extra Begeleiding VMBO, waaraan gekoppeld het jaarlijks vast te stellen zorgprofiel.
- Jaarplan Begeleiding & Extra Begeleiding HAVO-VWO, waaraan gekoppeld het jaarlijks vast te stellen zorgprofiel.

.

Deze jaarplannen bevatten een evaluatie van het voorgaande schooljaar en verwoorden (meerjaren)beleidskaders op sectorniveau. Beide sectoren stellen zich goed op de hoogte van elkaars jaarplannen en zoeken afstemming waar zij dit in het belang van leerlingen, ouders, en medewerkers nodig achten.

Het BUC wordt aan de MR van de school voorgelegd, de jaarplannen van de sectoren aan de respectievelijke deelraden.

3 Visie op (extra) begeleiding en beleidskaders

Het Udens College biedt haar leerlingen bij het zo vlot en succesvol mogelijk doorlopen van hun schoolloopbaan ondersteuning in de vorm van een gedegen begeleiding en, waar nodig, passende *extra* begeleiding.

Uitgangspunt is de algemene doelstelling dat de school streeft naar hoge opbrengsten (= goede leerlingresultaten) door onderwijs en vorming op een kwalitatief hoog niveau aan te bieden, ondersteund door een effectieve begeleidingsaanpak en waar nodig door het aanbieden van gerichte *extra* begeleiding.

Bij dit streven verliest de school het welzijn van al haar leerlingen en al haar medewerkers uiteraard niet uit het oog. Tevens streeft de school hoge tevredenheidscijfers van zowel leerlingen als ouders na.

Zowel in aanduiding als in de uitvoeringspraktijk wenst het Udens College een helder onderscheid te maken tussen begeleiding (niveau 1) en *extra* begeleiding (niveau 2).

Beleidskaders

1. Elke sector richt een effectieve en efficiënte *structuur* in die ondersteunend is voor de doorontwikkeling van een *begeleidingscultuur*. (T1).

2. Onderwijs en begeleiding maken samen deel uit van het primair proces, zoals dat dagelijks tijdens alle les-, leer-, en andere schoolactiviteiten wordt vormgegeven. (T2)
3. Wanneer er sprake is van specifieke leerlingproblematieken waarvoor de reguliere begeleiding op niveau één niet toereikend is dan zet de school extra begeleiding in op niveau twee. (T3)
4. Het beleid van de school is naast het kunnen verlenen van noodzakelijke extra begeleiding, blijvend gericht op met name de versterking en professionalisering op het niveau van de reguliere begeleiding (niveau een). (T4)
5. De (extra) begeleiding binnen de school voldoet aan de volgende criteria:
 - a) tijdig (voorkomen dat te late interventies leiden tot intensievere vormen van begeleiding);
 - b) preventief (voldoende aandacht voor iedere leerling, voldoende collectief onderzoek op de meest gangbare terreinen van begeleiding);
 - c) eindig (het aantal "begeleidingsmomenten" is op basis van professionele gronden begrensd en overschrijdt de grens van een leerjaar bij voorkeur niet);
 - d) licht (in eerst instantie kiezen we voor de lichtst mogelijke begeleidingsvorm en -intensiteit);
 - e) concreet (de begeleiding kent duidelijke doelstellingen en is gerelateerd aan het gewenste ontwikkelingsperspectief van de leerling).
6. De grootte van de school rechtvaardigt het bestaan en functioneren van twee aparte ZAT teams, één voor elke sector.
7. Het digitale leerlingvolgsysteem (het LVS) krijgt op basis van evaluaties een verdere kwaliteitsimpuls:
 - a) het LVS is de enige formele plaats waar relevante begeleidingsinformatie over leerlingen mag worden uitgewisseld;
 - b) één leerling-één begeleidingsdossier-principe;
 - c) handelingsplannen wordt in het licht van passend onderwijs vervangen door het ontwikkelingsperspectief van leerlingen;
 - d) voor elke leerling vindt er dossiervorming plaats met aan het eind van elk schooljaar een dossiersamenvatting door de mentor;
 - e) de kwadrant en het logboek van het LVS worden optimaal benut;
 - f) volledige digitalisering van het dossier, inclusief externe stukken.
8. De school maakt gebruik van protocollen ten aanzien van de interne doorverwijzing naar extra begeleiding (niveau twee) en naar externe zorg (niveau drie)
9. Taken, rollen en verantwoordelijkheden met betrekking tot (extra) begeleiding worden schoolbreed zo veel mogelijk op dezelfde wijze aangeduid.
10. Met betrekking tot (de voorbereidingen op) Passend Onderwijs stelt de school zich zowel intern als extern (samenwerkingsverband en andere externe stakeholders) actief op. Dit komt met name tot uiting in een onderwijszorgprofiel, het bevorderen van de begeleidingscultuur in de school, en samenwerking met andere besturen in het samenwerkingsverband.

De beleidskaders worden gemonitord aan de hand van drie componenten in onderlinge relatie, om continue en verantwoorde doorontwikkeling van (extra) begeleiding mogelijk te maken:

- 1) kengetallen (extra) begeleiding;
- 2) opbrengsten in de vorm van doorstroomresultaten en percentage geslaagden;
- 3) formatieve en materiële inzet. (T5)

Toelichting

- T1: In een begeleidingscultuur wordt ieder individu, leerling en medewerker, erkend en herkend in al haar/zijn kwaliteiten en kwetsbaarheden. In een begeleidingscultuur heeft iedere medewerker een begeleidingstaak naar de leerling.
- T2: Toenemende kennis van vakdocenten en onderwijsondersteunend personeel over wat er met leerlingen aan de hand kan zijn mag geen aanleiding vormen voor een versterkt gevoel van onzekerheid, machteloosheid of zelf "bedreigd" voelen, waardoor zij de neiging hebben vooral een sterk beroep te doen op de in hun ogen gefaciliteerde begeleiders (mentoren, sovatrainers, remedial teachers, etc). Docenten en OOP'ers die én probleemsensitief zijn én er van overtuigd zijn dat zij zelf, soms door het nakomen van eenvoudige handelingsafspraken, kunnen bijdragen aan de oplossing van problemen, zullen beter in staat zijn een neiging te weerstaan om "zaken buiten zichzelf te leggen".
- T3: Met extra begeleiding wordt bedoeld: bijzondere begeleidingsvragen van leerlingen die zonder interventie van de school het individuele en/of collectieve leerproces te sterk negatief beïnvloeden.
- T4: Met andere woorden **begeleiding** wordt zo dicht mogelijk bij het dagelijkse onderwijsleerproces aangeboden, d.w.z. door eigen vakleerkrachten, mentoren, en andere medewerkers met een begeleidingstaak die door de sectoren zijn aangeduid als begeleiders op niveau een. Indien dit niet mogelijk blijkt, dan dient er **extra begeleiding** verleend te worden op de meest adequate manier, door de meest aangewezen persoon op niveau twee (team van interne specialisten) of op niveau drie (externe specialisten/ instellingen/voorzieningen). Met betrekking tot niveau drie hanteren we net als onze omgeving de term *zorg*.
- T5: Hiermee bereiken we dat er kwalitatieve (extra) begeleiding geleverd wordt. Verhoging van uitgaven op formatief of materieel terrein kan indien gewenst alleen dan plaatsvinden als er sprake is van een aantoonbare stijging van relevante kengetallen met betrekking tot (extra) begeleiding. Het monitoren van opbrengsten is belangrijk om te weten of de ambities van de school ten aanzien van (extra) begeleiding samen kunnen gaan met de gewenste goede onderwijsresultaten van leerlingen en de tevredenheid van leerlingen en ouders